

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5508
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/6/2024

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Προστασίας του Πολίτη

Δικαιοσύνης

Θέμα: «Απάνθρωπες και αναξιοπρεπείς οι υγειονομικές συνθήκες κράτησης στο μεγαλύτερο σωφρονιστικό κατάστημα της χώρας, τις φυλακές Κορυδαλλού και εν γένει σε όλα τα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας»

Σε απειλή βρίσκεται η υγεία των κρατουμένων στις Φυλακές Κορυδαλλού, οι οποίοι βιώνουν απάνθρωπες συνθήκες κράτησης καθώς υφίστανται καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγειονομική περίθαλψη και στην ψυχική και σωματική ασφάλειά τους.

Σοκαριστικές μαρτυρίες περιγράφουν την κατάσταση για τις επικίνδυνες και ακατάλληλες συνθήκες υγιεινής στους χώρους κράτησης, ειδικά στις γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού. Συγκεκριμένα, μέσα στο μήνα Ιούνιο και για πολλές ημέρες, το νερό κοβόταν κάθε μέρα για ώρες, γεγονός που είδε το φως της δημοσιότητας πρόσφατα (OPEN 2/6/2024). Αναφέρεται επίσης ότι *«Είναι φορές που το φαγητό δεν το τρώμε γιατί έχει μέσα κατσαρίδες και ποντικοκούραδα» «Ψείρες, κοριοί και κατσαρίδες υπάρχουν στα στρώματα, δεν γίνεται ποτέ απεντόμωση»*. Επιπλέον καταγγέλλεται ότι *«δεν έχουμε γιατρούς και φάρμακα, και αν χρειαστεί κάποιο φάρμακο, το πληρώνουμε οι ίδιες»* ενώ δηλώνουν ότι *«κρατάνε ψυχιατρικές περιπτώσεις μαζί με τις υπόλοιπες κρατούμενες και τις έχουν σε καταστολή σαν ζόμπι»*.

Με βάση τις παραπάνω μαρτυρίες από τις κρατούμενες, υπάρχει εκφοβισμός για ενδεχόμενη καταγγελία της απάνθρωπης αυτής κατάστασης ενώ οι επισκέψεις φορέων για έλεγχο περιορίζονται σε συγκεκριμένους θαλάμους οι

οποίοι έχουν αναβαθμιστεί από το προσωπικό της φυλακής κατάλληλα, από την προηγούμενη μέρα. Ειδικότερα, οι μαρτυρίες αφορούν στον συνωστισμό, στην έλλειψη ειδών πρώτης ανάγκης, στην έλλειψη επαρκούς υγειονομικής περίθαλψης και κράτησης, στη καταχρηστική και παράνομη άσκηση της εξουσίας εκ μέρους του προσωπικού φύλαξης, σε προβλήματα επικοινωνίας με φίλους και συγγενείς.

Τα προβλήματα δεν αφορούν μόνο τις συνθήκες κράτησης στις γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού αλλά όλες τις φυλακές της χώρας. Είναι γνωστή σε όλους μας η κατάσταση που επικρατεί στις φυλακές εδώ και δεκαετίες, τόσο όσον αφορά στον συνωστισμό όσο και στις συνθήκες κράτησης γενικότερα, την ελλιπέστατη ή αποσπασματική πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, την έλλειψη χώρου μέσα στα κελιά, την έλλειψη φωτισμού, εξαερισμού και θέρμανσης, τις εξαιρετικά προβληματικές συνθήκες υγιεινής και καθαριότητας, την απουσία δυνατοτήτων φυσικής άσκησης και αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου, εργασίας και εκπαίδευσης των κρατουμένων και πολλά άλλα.

Επανειλημμένα η χώρα μας έχει γίνει αποδέκτης όχι μόνο αυστηρών συστάσεων από όλα τα καθ' ύλην αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα, αλλά έχει επιπλέον πληρώσει εκατομμύρια ευρώ ως αποζημίωση για καταδίκες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση του άρθρου 3 ΕΣΔΑ (απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση), λόγω ακριβώς των συνθηκών κράτησης.

Στις συνθήκες κράτησης των ελληνικών φυλακών που χαρακτηρίζονται ως συνθήκες που «προσβάλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια», επικεντρώνονται τα συμπεράσματα της Έκθεσης της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (CPT) (2021). Αυτές αφορούν κυρίως στον συνωστισμό και στις κακές συνθήκες κράτησης, τη βία μεταξύ των κρατουμένων, τη σοβαρή υποστελέχωση και την ανεπαρκή παροχή υγειονομικής περίθαλψης. Σήμερα, 24 από τις 34 φυλακές είναι υπερπλήρεις, με 15 φυλακές να έχουν πληρότητα άνω του 130% της χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων φυλακών όπως των Ανδρών Κορυδαλλού (152% πληρότητα). Η Έκθεση τονίζει την συνεχή και συστηματική απουσία λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση των συστάσεων της Επιτροπής, η οποία λόγω των συνθηκών που επικρατούν στις φυλακές, έχει επισκεφτεί τη χώρα μας αρκετές φορές.

Μπροστά σε όλες αυτές τις επείγουσες ανάγκες για μεταρρύθμιση, η ελληνική κυβέρνηση είναι ανεπαρκής εστιάζοντας περισσότερο σε πολιτικές φόβου, τιμωρίας και εξαναγκασμού, σε άδικο και απάνθρωπα μέτρα για τους κρατούμενους, παρά σε ένα ανθρωποκεντρικό σωφρονιστικό σύστημα σεβασμού και επανένταξης. Ο νέος σωφρονιστικός νόμος με την αυστηροποίηση των ποινών, την τιμωρητική αντίληψη, τη συρρίκνωση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των κρατουμένων και την απουσία μέτρων για την ουσιαστική κοινωνική και οικονομική τους επανένταξη αλλά και ο νέος Ποινικός Κώδικας, ο οποίος περαιτέρω αυστηροποιεί και οδηγεί ένα μεγάλο

κομμάτι κατηγορούμενων για καθημερινές υποθέσεις στη φυλακή, επιδεινώνουν περαιτέρω την ήδη επιβαρυνόμενη κατάσταση στις ελληνικές φυλακές.

Σε παρόμοια συμπεράσματα καταλήγει και η ειδική έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη 2020-2021 ως ο «Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης των Βασανιστηρίων & της Κακομεταχείρισης» υπογραμμίζοντας την αδράνεια της κυβέρνησης και την έλλειψη μέτρων αποσυμφόρησης, η οποία περιορίζει ακόμα περισσότερο την προστασία της υγείας των κρατούμενων.

Επειδή στις ελληνικές φυλακές «αποθηκεύονται» άτομα αντί να προσφέρονται αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης ώστε να προετοιμάζουν τα άτομα για επανένταξη στην κοινότητα μετά την αποφυλάκισή τους.

Επειδή η Πολιτεία θα πρέπει διασφαλίσει το θεμελιώδες αγαθό της ζωής και της υγείας και των κρατουμένων.

Επειδή όσον αφορά στην υγειονομική περίθαλψη, θα πρέπει να παρέχεται στους κρατούμενους επαρκής ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη καθώς και τα απαραίτητα μέσα για την τήρηση της ατομικής υγιεινής, καθαριότητας και εν γένει για την ομαλή διαβίωσή τους στις φυλακές όπως την παροχή κατάλληλης διατροφής.

Επειδή η Ελλάδα συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα σχετικά με τις συνθήκες κράτησης και τον υπερπληθυσμό των κρατουμένων.

Επειδή η Ελλάδα επανειλημμένως έχει καταδικαστεί σε καταβολή υψηλών προστίμων για τις απαράδεκτες συνθήκες κράτησης με βάση αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Επειδή παρά τις επανειλημμένες σχετικές εκκλήσεις, εκθέσεις από όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κοινοβουλευτικές ερωτήσεις, δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή κανένα αποτελεσματικό μέτρο σχετικά με τις απαράδεκτες συνθήκες κράτησης.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί

- 1. Ποια μέτρα θα λάβουν ώστε να βελτιωθούν άμεσα οι υγειονομικές συνθήκες κράτησης στις φυλακές;**
- 2. Ποιος είναι ο σχεδιασμός της κυβέρνησης ώστε να αντιμετωπιστεί το μείζον πρόβλημα του υπερπληθυσμού των κρατουμένων;**
- 3. Τι προτίθενται να πράξουν προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευθυγράμμιση της ελληνικής κυβέρνησης με τις στοιχειώδεις αξιώσεις του κράτους δικαίου όπως ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών;**

4. Προτίθενται να αποστασιοποιηθούν από τις αναχρονιστικές και πεπαλαιωμένες εγκληματολογικές αντιλήψεις περί τιμωρίας και να στοιχηθούν πίσω από τις ορθές και σύγχρονες αντιλήψεις περί σωφρονισμού και επανένταξης των παραβατών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές
Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Ακρίτα Έλενα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Δούρου Ρένα

Ηλιόπουλος Όθων

Καλαματιανός Διονύσιος

Λινού Αθηνά

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Πέτρος

Πούλου Παναγιού

Σαρακιώτης Ιωάννης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος